

International
SOCIAL SCIENCES
STUDIES JOURNAL

SSSjournal (ISSN:2587-1587)

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:5, Issue:52
sssjournal.com

pp.7285-7292
ISSN:2587-1587

2019
sssjournal.info@gmail.com

Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 16/10/2019 | The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 20/12/2019
Published Date (Makale Yayın Tarihi) 20.12.2019

BIST KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİNDEKİ ŞİRKETLERİN KİLİT DENETİM KONULARININ ANALİZİ

ANALYSIS OF KEY AUDIT MATTERS IN THE BIST CORPORATE GOVERNANCE INDEX

Doç.Dr. A. Taylan ALTINTAŞ

İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İstanbul/TÜRKİYE

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5376-9866>

Öğr. Gör. Dr. Neşegül PARLAK

Ordu Üniversitesi, Fatsa Meslek Yüksekokulu, Ordu/TÜRKİYE

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4527-9394>

Article Type : Research Article/ Araştırma Makalesi

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.26449/sss.2008>

Reference : Altıntaş, A.T. & Parlak, N. (2019). "BIST Kurumsal Yönetim Endeksindeki Şirketlerin Kilit Denetim Konularının Analizi", International Social Sciences Studies Journal, 5(52): 7285-7292.

ÖZ

Bağımsız denetçiler, finansal raporlarda sunulan bilgilerin, önceden belirlenmiş kriterlere göre güvenilirliğini inceleyerek bulgularını ilgi duyan taraflara raporlar. Bu denetim raporları, bağımsız denetçinin finansal bilgi kullanıcıları ile iletişim için kullanabileceği tek araçtır ve karar alıcıların denetlenen işletme ile ilgili kararlarını etkilemektedir. Bağımsız denetimin kalitesinin artırılması, mesleki şüpheciliğe önem verilmesi ve denetimin daha etkin yürütülerek denetim başarısızlıklarının önlenmesine yönelik yapılan çalışmalar kapsamında Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB), "Uluslararası Denetim Standardı 701 Kilit Denetim Konuları" isimli standardı yayınlamıştır. Bu standart, kilit denetim konularının belirlenmesini ve bunların denetim raporlarında açıklanmasını zorunlu kılmaktadır. Bu çalışmada, Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer alan şirketlerin 2017-2018 yıllarındaki bağımsız denetim raporlarındaki kilit denetim konuları incelenmiş ve içerik analizi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Yönetim Endeksi, Kilit Denetim Konuları, İçerik Analizi.

Jel Sınıflama: M41, M42.

ABSTRACT

Independent auditors examine the reliability of financial information according to predetermined criteria and report the findings to the interested parties. These audit reports are the only tool that the independent auditor may use to communicate with the users of financial information and they affect the decision makers' actions about the company. International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) issued "ISA 701 Key Audit Matters" to increase audit quality, to emphasize professional skepticism and to have more effective audits on order to prevent audit failures. This standard requires that the key audit matters must be identified and explained in the audit report. In this study, the key audit matters in the 2017-2018 audit reports of the companies in the BIST Corporate Governance Index are examined and a content analysis is made.

Keywords: Corporate Governance Index, Key Audit Issues, Content Analysis.

JEL Classification: M41, M42.

1. GİRİŞ

Küreselleşme ile birlikte dünya piyasalarında yaşanan teknolojik, ekonomik ve sosyal gelişim ve değişimler şirketlerin faaliyet alanlarını genişletmiş ve daha karmaşık bir yapıya dönüştürmüştür. Bu değişim ile birlikte finansal bilgi kullanıcılarının güvenilir bilgiye olan ihtiyacı artmakta ve bilgi sağlayıcıların doğru ve tarafsız davranması kaçınılmaz olmaktadır. Finansal bilgi kullanıcılarının ihtiyaç duyduğu güvenilir bilgiler ancak objektif ve tarafsız yapılan kaliteli denetimler ile sağlanabilmektedir (Haftacı, 2014: 1).

Denetim, finansal bilgi kullanıcılarına işletmelerin finansal tablolarına ilişkin güvenilir ve doğru bilgi sağlayarak sermaye piyasasında güven ortamının oluşmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Bu yönü ile denetçi tarafından hazırlanan bağımsız denetim raporları bilgi kullanıcılar tarafından çeşitli ekonomik karar süreçlerinde kullanılır ve işletmenin finansal durumu hakkında makul derecede güvence sağlar. Denetçinin bu sorumluluğunu, önceden belirlenmiş ilke, standart ve ölçütlere uygun olarak yerine getirmesi, denetimin kalitesinin doğal bir sonucu olmaktadır.

Bağımsız denetim sürecinde, finansal tablolarda önem arz eden konular hakkında şeffaflığı sağlamak ve denetçi raporunun bilgi ve iletişim değerini arttırmak amacıyla Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) tarafından “yeni denetim raporlaması” adıyla bir proje başlatılmıştır (Doğan, 2018: 67). Bu proje sonucunda Ocak 2015’de ISA 701 no’lu Kilit Denetim Konuları Standardı (KDK) yayımlanmıştır. Türkiye’de ise KGK tarafından yürütülen çalışmalar neticesinde “Kilit Denetim Konularının (KDK) Bağımsız Denetçi Raporunda Bildirilmesi” başlıklı BDS 701 nolu standart 9 Mart 2017 tarihli ve 30002 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir (www.kgk.gov.tr). Bağımsız denetim çalışmasında kilit denetim konularının belirlenmesini ve denetim raporlarında açıklanmasını zorunlu kılan bu standart, borsada işlem gören şirketlerin 1 Ocak 2017 tarihinde ve sonrasında başlayan hesap dönemlerinin denetiminden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Bu çalışmada, Kilit Denetim Konuları Standardı (KDK) ve uygulamasının temel unsurlarını açıklanmış, BİST Kurumsal Yönetim Endeksi Şirketlerinin 2017 ve 2018 faaliyet yılı bağımsız denetim raporlarında bildirilen KDK’nın, içerikleri, sektörel dağılımları ve denetim firmalarına ilişkin değerlendirme ve analizi yapılmıştır.

2. BİST-KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİ (XKURY) VE KİLİT DENETİM KONULARININ BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORUNDA BİLDİRİLMESİ (BDS 701) STANDARDI

Kurumsal yönetim, şirket faaliyetlerinin sosyal sorumluluk bilinci ile, işletmeye katma değer katan ve verimliliğini arttıran, şirketin yatırımcılara, çalışanlara ve hissedarlara karşı hedeflerini yerine getiren ve bu süreçte, etik ilke ve değerler çerçevesinde hareket eden bir sistem olarak ifade edilmektedir (Dinç ve Abdioğlu, 2009: 157). 2000’li yılların sonrasında yaşanan, Enron, Worldcom, Global Crossing ve Parmalat gibi skandallar yatırımcıları çok fazla zarara uğratmış ve ülke ekonomilerinde büyük kayıplara yol açmıştır. Dünya piyasalarında yaşanan bu skandallar firma yöneticilerini güven ve itibar sağlamaya yönelik arayışlara yöneltmiş ve kurumsal yönetim uygulamalarını gündeme getirmiştir.

Kurumsal Yönetim hem niteliksel faktörlerin hem de niteliksel faktörlerin gelişmesi anlayışı üzerinde durmaktadır. Kötü yönetim süreçleri yatırımcı açısından kurumsal yönetim anlayışının önemini arttırmıştır. Kurumsal yönetim endeksi ile güvenilirliğini ispatlamış işletmeler yatırımcılar için güvenilir limanlardır.

Kilit Denetim Konuları (KDK), bilgi kullanıcıların finansal tabloların denetimine ilişkin daha fazla bilgilendirilmesi ihtiyacına yönelik olarak bağımsız denetçinin denetim esnasında dikkat gösterdiği konulardan en çok önem arz edenler olarak tanımlanmaktadır (Kavut ve Güngör, 2018: 61). Kilit denetim konularının özelliği; üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen, konular arasından seçilen ve denetçi muhakemesine dayalı olarak, cari döneme ait finansal tabloların denetimi sırasında denetçinin dikkate alması gereken ve en çok önem arz eden konulardan oluşmasıdır (Kavut ve Güngör, 2018: 68).

Kilit denetim konularının denetçinin raporunda bildirilmesine ilişkin denetçinin sorumluluğu ISA/BDS 701 standardı ile düzenlenmiştir. ISA 701 standardı IAASB tarafından 15 Aralık 2016 tarihinde ve sonrasında sona eren hesap dönemlerine ilişkin denetimlerde uygulanmak üzere 15 Ocak 2015’de yayımlanmıştır. Türkiye’de de, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından, “Kilit Denetim Konularının Bağımsız Denetçi Raporunda Bildirilmesi standardı” (BDS 701)’ni borsada işlem gören işletmelerin 01.01.2017 tarihinde ve sonrasında başlayan hesap dönemlerinin denetiminde uygulanmak üzere 09.03.2017 tarihli 30002 sayılı Resmi Gazete yayımlanmasıyla kabul edilmiştir.

Kaynak: (Doğan, 2018:67).

Denetçinin cari döneme ilişkin finansal raporların denetiminde mesleki bilgi ve tecrübesine göre belirlediği bir konunun önemlilik düzeyini takdir etmesi kilit denetim konusun kapsamını oluşturur. Kilit denetim konularının bildirilmesinin amacı, yürütülen denetime ilişkin daha fazla şeffaflık sağlayarak denetçi raporunun iletişim değerinin artırılmasıdır (İşseveroğlu, 2019: 52). Denetçi, cari dönem denetiminde en çok önem arz eden konuları, kilit denetim konuları olarak aşağıda belirtilen kriterlere görebilirler (BDS 701,prg. 9).

- BDS 315 uyarınca, ciddi riskli olduğu belirlenen veya önemli yanlışlık riskinin yüksek olduğu belirlenen alanlar (prg.A19-A22).
- Önemli yönetim yargılarını kapsayan konular, muhasebe tahminleri ve yüksek tahmin belirsizlikleri içeren alanlar(prg.A23-A24)
- İlişkili taraf veya olağandışı gerçekleşen işlemler gibi, dönem içinde gerçekleşen önemli olay veya işlemlerin denetime olan etkileri (prg.A25-A26).

Denetçi raporunda kilit denetim konularının bildirilmesi amacıyla ayrı bir bölüme yer verilmiştir. Bildirilen kilit denetim konularının işletmeye özgü, genel ve standartlaşmış ifadelerden uzak, bilgi kullanıcıları tarafından kolaylıkla anlaşılır olması istenmektedir. Denetçi raporunda en az bir adet kilit denetim konusunu bildirmelidir. Fakat denetçinin kilit denetim konusu tespit etmediği durumda ya da tespit ettiği ancak, mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği istisnai durumlarda, kilit denetim konusu raporda yer almayabilir (BDS 701, prg.14). Denetçi raporunda belirtilen her bir KDK için açıklama yapılması zorunludur (Kavut ve Güngör, 2018: 61).

Denetçinin sorumluluğu tüm hata hile ve düzensizlikleri ortaya çıkarmak olduğu düşünülmektedir (Güredin, 2014: 22). İşletmelerin hedeflediği başarıyı sağlaması ancak kaliteli denetim ile mümkün olabilmektedir. Denetime olan güvenin artırılması yaşanan ekonomik sorunların ortadan kaldırılmasında en önemli faktörlerden birisidir. Özellikle son yıllarda yaşanan küresel finansal kriz, muhasebe skandalları ve şirket iflasları finansal raporlamada ve bağımsız denetimde denetim kalitesinin sorgulanmasına, denetimin ürettiği değer ve denetimin ihtiyaca uygunluğunun daha fazla tartışılmasına neden olmuş (Yanık ve Karataş, 2017: 2) ve küresel piyasalar yeniden yapılanma ve yeni düzenlemeler hayata geçirilme sürecine girmiştir. Kilit denetim konuları yalnızca yanlışlık içeren durumları ifade etmek için tasarlanmamıştır (İşseveroğlu, 2019: 55). Denetçinin önemli olarak değerlendirmeye tabi tuttuğu yanlışlık içermeyen durumları da kilit denetim konusu olarak raporlayabilir.

Denetimin şeffaf, kaliteli ve bilgi kullanıcılarının ihtiyacını karşılayacak düzeyde olması; kilit denetim konularının sade, açık ve anlaşılır bir dille yazılması, gereksiz ve uzun anlatımlardan ve konuya ilişkin görüşü net ifade eden ve finansal tablo açıklamalarıyla ilişkilendirmelere özen gösterilmesi ile kilit denetim konularının bildirilmesinden beklenen yararın sağlanmasını sağlayacaktır.

3. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİ

3.1. Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Bu araştırmanın amacı, BİST Kurumsal yönetim indeksinde yer alan tüm şirketlerin 2017 ve 2018 faaliyet dönemine ilişkin bağımsız denetim raporları incelenerek, bağımsız denetim raporunda yer alan KDK analizini yapmaktır. Bu amaç kapsamında Ağustos 2019 tarihi itibarıyla kurumsal yönetim endeksinde yer

alan şirketler araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırma, 2017 ve 2018 faaliyet dönemi bağımsız denetim raporlarında KDK analizinin yapıldığı az sayıda çalışma olması nedeniyle önemlidir. Ağustos 2019 tarihi itibarıyla kurumsal yönetim endeksinde yer alan 48 şirketin 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ait bağımsız denetim raporları incelenmiş, raporlarda KDK paragrafında yer alan konulara ilişkin içerik analizi yapılmıştır.

Araştırmada veriler, Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP)'ın web sitesinde yayınlanan her şirketin bağımsız denetim raporlarından elde edilmiştir. Araştırmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, işletmeler ve paydaşlar arasında önemli bir iletişim aracı olan çeşitli raporların ve açıklamaların içeriğinin nesnel ve sistematik olarak analizinde kullanılması uygun olan bir tekniktir (Kavut ve Güngör, 2018: 64).

3.2. Bulgular

Araştırmanın amacı, BİST kurumsal yönetim endeksinde yer alan şirketlerin bildirilmiş oldukları kilit denetim konularını bağımsız denetim raporlarındaki ilgili paragraftan tespit etmek, bu şirketlerin sektörel dağılımları, denetimlerini gerçekleştiren bağımsız denetim firmalarını ve şirketlerin 2017 ve 2018 yılı bağımsız denetim raporlarında yer alan kilit denetim konusu sayıları ve denetim raporu görüş tiplerinin analizi yapılmıştır.

3.2.1. BİST Kurumsal Yönetim Endeksi Şirketlerinin Sektörel Dağılımı

BİST kurumsal yönetim endeksinde yer alan 48 şirketin tamamı çalışmanın kapsamını oluşturmaktadır. Kurumsal yönetim endeksinde yer alan şirketler 7 farklı sektörde faaliyete bulunmaktadır. BİST Kurumsal yönetim endeksi şirketleri ağırlıklı olarak mali kuruluşlar ve imalat sanayiinde faaliyet gösteren şirketler oluşturmaktadır.

Tablo 1. BİST Kurumsal Yönetim Endeksi Şirketlerinin Sektörel Dağılımı

Sayı	Şirket Sayısı	Yüzde	Sektör
1	21	43,75	Mali Kuruluşlar
2	19	39,58	İmalat Sanayii
3	2	4,17	Teknoloji
4	2	4,17	Toptan ve Perakende Ticaret Otel ve Lokantalar
5	1	2,08	İnşaat ve Bayındırlık
6	1	2,08	Madencilik
7	2	4,17	Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama
Toplam	48	100	

Tablo 1'de kurumsal yönetim endeksinde faaliyet gösteren şirketlerin bağlı bulunduğu sektörlerin ağırlıklı olarak mali kuruluşlar (%43,75) ve imalat sanayii (%39,8) olduğu görülmektedir. Bu sektörleri sırasıyla; Teknoloji, toptan ve perakende ticaret otel ve lokantalar ve ulaştırma, haberleşme ve depolama (%4,17) ile İnşaat ve bayındırlık ve madencilik (%2,08) sektörleri izlemektedir.

3.2.2. BİST Kurumsal Yönetim Endeksi Şirketlerini Denetleyen Bağımsız Denetim Firmaları

Şirketler 7 farklı denetim firması tarafından denetlenmektedir. Bu firmalardan PWC firması en çok şirketi denetleyen firma olurken, bağımsız denetim raporlarından sadece 1 tanesi şartlı görüş bildirirken diğer raporların tamamı olumlu görüş bildirmiştir. Çalışmada yer alan şirketleri denetleyen denetim firmaları ve oranlarına ilişkin bilgiler Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Şirketleri Denetleyen Denetim Firmaları

Sayı	Şirket Sayısı	Yüzde	Denetim Firması
1	9	18,75	Drt Bağımsız Denetim Ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
2	12	25	Güney Bağımsız Denetim Ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
3	18	37,5	Pwc Bağımsız Denetim Ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
4	1	2,08	Yeditepe Bağımsız Denetim A.Ş.
5	1	2,08	Hsy Danışmanlık Ve Bağımsız Denetim A.Ş.
6	5	10,41	Kpmg Bağımsız Denetim Ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
7	2	4,16	İrfan Bağımsız Denetim Ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
TOPLAM	48	100	

Tablo 2 incelendiğinde 2017 ve 2018 yılı faaliyet döneminde BİST Kurumsal Yönetim Endeksi şirketlerinin 7 farklı denetim firması tarafından denetim sürecinin tamamlandığı görülmektedir. Bu firmalardan PWC 18 şirketi, Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. ise 12 şirketi denetlerken DRT 9, KPMG 5, İrfan Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş. 2 ve

Yeditepe Bağımsız Denetim A.Ş. ile HSY Danışmanlık ve Bağımsız Denetim A.Ş. 1'er şirketin bağımsız denetimini gerçekleştirmiştir. Şirketlerin bağımsız denetim raporu görüşleri incelendiğinde; 48 şirketin denetim raporundan, 47'sinde olumlu görüş ve 1 şirkette ise şartlı görüş yer almaktadır.

3.2.3. Kilit Denetim Konuları ve Dağılımı

BİST-Kurumsal Yönetim Endeksinde yer alan 48 şirketin bağımsız denetim raporlarında yer alan kilit denetim konuları incelenmiş ve toplam 213 (2017 yılında 112 ve 2018 yılında 111) adet kilit denetim konusu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Kilit Denetim Konuları Sektörel Dağılımları

Sektör	Kilit Denetim Konuları
Mali Kuruluşlar	Şerefiye
	İş Ortaklığı Satın Alımından Kaynaklanan Gerçeğe Uygun Değer Farkının Değer Düşüklüğü
	İşletme Birleşmesi İş Ortaklığı Satın Alımından Kaynaklanan Gerçeğe Uygun Değer Farkının Değer Düşüklüğü
	Kiralama Faaliyetinde Kullanılan Varlıkların Kalıntı Değeri
	Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Değerlemesi Ve Açıklanan Önemli Bilgiler
	Stoklar
	İşletme Birleşmesinin Muhasebeleştirilmesi
	Kira Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi
	Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Değer Düşüklüğü İncelenmesi Ve Açıklanan Önemli Bilgiler
	Stok Değer Düşüklüğü
	Dowaksa Advanced Composites Holdings Bv'nin ("Dowaksa") Geri Kazanılabilirliği
	Ticari Alacaklar - Değer Düşüklüğü
	Tfrs 9 Finansal Araçlar Standardı
	Kredi Değer Düşüklüğü
	Sigorta Sözleşmeleri Yükümlülüklerinin Hesaplanmasında Kullanılan Tahmin Ve Varsayımlar
	Factoring Alacaklarının Değer Düşüklüğü
	Denetimde Konunun Nasıl Ele Alındığı
	Bağlı Ortaklık Satış İşlemleri
	Gerçeğe Uygun Değer Yöntemi İle Muhasebeleştirilen Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller
	Ortak Kontrole Tabi İşletme Birleşmelerinin Muhasebeleştirilmesi
Maddi Olmayan Duran Varlıklara İlişkinin Uygulanan Değer Düşüklüğü Testlerinin Değerlendirilmesi	
Reklam Ve Abone Gelirlerinin Kaydedilmesi	
Davalar	
İndirilmemiş Mali Zararlar Üzerinden Hesaplanan Ertelenmiş Vergi Varlığının Geri Kazanılabilirliği	
Hasılatın Muhasebeleştirilmesi	
Emekli Sandığı Yükümlülüklerinin Değerlemesi	
Bilgi Teknolojilerinin Denetimi	
İmalat Sanayi	Dowaksa Advanced Composites Holdings Bv'nin ("Dowaksa") Geri Kazanılabilirliği
	Stok Değer Düşüklüğü
	Ticari Alacaklar Değer Düşüklüğü
	Şerefiye Ve Sınırsız Ömre Sahip Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değer Düşüklüğünün Ölçülmesi
	Sınırsız Ömürlü Maddi Olmayan Duran Varlıklar Değer Düşüklüğü Testleri
	Hasılatın Kaydedilmesi
	Üretim Miktarı Yöntemi İle Amortisman Hesaplamaları
	Gerçeğe Uygun Değer Yöntemi İle Muhasebeleştirilen Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Yeniden Değerlemesi
	Gerçeğe Uygun Değer Yöntemi İle Muhasebeleştirilen Arsa Ve Binaların Gerçeğe Uygun Değeri
	Maddi Olmayan Duran Varlıklara İlişkin Uygulanan Değer Düşüklüğü Testlerinin Değerlendirilmesi
	Arazi Ve Arsalar, Binalar Ve Yerüstü Düzenleri İle Makine, Tesis Ve Cihazların Gerçeğe Uygun Değer Tespiti
	Muhasebe Politikası Değişikliği
	Aktifleştirilmiş Geliştirme Maliyetleri
	Garanti Karşılığı
	Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar
Kıdem Tazminatı Karşılığı	
Nakit Akış Riskinden Korunma İşlemleri	
Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Geri Kazanılabilirliği	
Teknoloji	Hasılatın Muhasebeleştirilmesi
	Aktifleştirilmiş Geliştirme Maliyetleri
	Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Geri Kazanılabilir Olma Durumu
	Hasılatın Kaydedilmesi
	Şerefiye Değer Düşüklüğü Testi
İşletme İçi Yaratılan Maddi Olmayan Duran Varlıkların Testi - Geliştirme Maliyetleri	

Toptan ve Perakende Ticaret Otel ve Lokantalar	Sınırsız Ömürlü Maddi Olmayan Duran Varlıklar Değer Düşüklüğü Testi
	İşletme Birleşmesi
	Arazi ve Arsalar, Binalar İle Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Gerçeğe Uygun Değer Tespiti
	Garanti Karşılığı
Ulaştırma, Haberleşme Ve Depolama	Teslim Bakım Karşılıkları
	Türev Finansal Araçlar Ve Finansal Riskten Korunma Muhasebesi
	Hasılatın Muhasebeleştirilmesi
	Hasılatın Muhasebeleştirilmesi Ve TFRS 15'in İlk Uygulaması
	Finansal Araçların Muhasebeleştirilmesi Ve TFRS 9 İlk Uygulaması
	İhtilaflar, Davalar Ve Koşullu Borçlar
	Ertelenmiş Vergi Varlığının Değerlemesi
	Şerefiye Ve Diğer Duran Varlık Gruplarındaki Değer Düşüklüğü
İnşaat Ve Bayındırlık	Hasılatın Muhasebeleştirilmesi
	Şerefiye Değer Düşüklüğü
	Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Gerçeğe Uygun Değerinin Belirlenmesi
Madencilik	Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Gerçeğe Uygun Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Yapılan Değerleme Çalışmaları

Yapılan incelemeye göre, KDK'nı ağırlıklı olarak yatırım amaçlı gayrimenkuller ve hasılatın muhasebeleştirilmesi konuları oluşturmaktadır. KDK'nın dağılımının sektörel açıdan incelediğimizde ise, en fazla kilit denetim konusunun imalat şirketlerinin denetim raporlarında bulunduğu görülmüştür. Standardın uygulamaya başlandığı 2017 yılı ile 2018 yılı kilit denetim konuları karşılaştırıldığında 2017 yılında (112) 2018 yılında ise (111) kilit denetim konusunun bağımsız denetim raporlarında yer aldığı görülmüştür.

Tablo 4. Şirketlerin Kilit Denetim Konuları Sayıları

Sayı	Şirketler	KDK Sayısı	
		2017	2018
1	AGHOL	3	2
2	AKSGY	3	2
3	AKMGY	2	2
4	AKSA	3	3
5	ALBRK	2	2
6	ANSGR	1	1
7	AEFES	1	1
8	ARCLK	3	3
9	ASELS	3	2
10	AYGAZ	1	1
11	BTCIM	2	2
12	CCOLA	1	1
13	CRDFA	1	2
14	DOHOL	3	4
15	DGGYO	1	1
16	DOAS	1	1
17	ENKAI	3	3
18	EREGL	2	2
19	GARFA	1	1
20	GRNYO	---	---
21	GLYHO	3	2
22	HLGYO	2	2
23	HURGZ	3	2
24	İHEVA	5	5
25	İHLAS	6	6
26	LOGO	3	3
27	MGROS	3	2
28	OTKAR	1	1
29	PRKME	1	1
30	PGSUS	3	3
31	PETUN	1	1

32	PINSU	3	2
33	PNSUT	1	1
34	SKBNK	2	3
35	TATGD	2	2
36	TAVHL	3	3
37	TOASO	4	3
38	TRCAS	3	3
39	TUPRS	2	2
40	PRKAB	1	1
41	TTKOM	4	5
42	TTRAK	3	3
43	GARAN	2	3
44	HALKB	3	4
45	TSKB	3	3
46	SISE	4	3
47	VESTL	2	3
48	YKBNK	2	3
TOPLAM		112	111

Tablo 4’de görüldüğü gibi Garanti Yatırım Ortaklığı A.Ş.’nin 2017 ve 2018 yıllarında KPMG Bağımsız Denetim Ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından bağımsız denetimi yapılmış ve bağımsız denetim raporlarında kilit denetim konusu belirtilmemiştir.

4. SONUÇ

Denetçilerin 2017 yılından itibaren bağımsız denetim raporlarında KDK yer verilmesini zorunlu hale getiren BDS 701’ nolu standart, 9 Mart 2017 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 2017 yılında hazırlanan bağımsız denetim raporları bu standarda uygun olarak hazırlanmış ilk raporlardır. Standardın amacı, denetimin en yüksek düzeyde şeffaflık sağlayarak bağımsız denetim raporuna katma değer katmak ve finansal tabloların denetiminde en önemli görülen konulara ilişkin bilgi kullanıcılar için açıklayıcı ek bilgiler sağlamaktır.

Bu çalışma, BİST kurumsal yönetim indeksi şirketlerinin 2017 ve 2018 faaliyet yılı bağımsız denetçi raporlarında yer verdikleri kilit denetim konularının analizini yapmak suretiyle değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. BİST Kurumsal Yönetim Endeksinde faaliyet gösteren 48 şirket araştırmaya konu edilmiştir. Bu şirketlerin bağımsız denetim raporlarında yer verdikleri kilit denetim konuları içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Şirketlerden 1 tanesi kilit denetim konusu yayınlamamış ve 47 şirket 2 yıllık süreçte toplam 209 adet kilit denetim konusu raporlanmıştır.

Yapılan çalışma sonuçlarına göre, en fazla raporlanan kilit denetim konularının; Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller, Hasılat, Ertelenmiş Vergiler, Maddi Duran Varlıklar, Ticari Alacaklar, Arsa ve Binalar ve Stoklar konularında olduğu değerlendirilmiştir. 2017 yılı 2018 yılına göre nispeten daha çok kilit denetim konusu bulunmaktadır. BİST Kurumsal yönetim endeksindeki sektör karşılaştırmasına baktığımızda imalat sektörü nispeten daha çok kilit denetim konusu bulunmaktadır.

KAYNAKÇA

Akdoğan, N. ve S. Bülbül. 2019. “Bağımsız Denetçi Raporlarında Kilit Denetim Konularının Bildirilmesinde BİST 100 Şirketlerindeki İlk Uygulama Sonuçlarının Değerlendirmesine Yönelik Bir Araştırma”, Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, (56), ss.1-24.

BDS 701 Kilit Denetim Konularının Bağımsız Denetçi Raporunda Bildirilmesi Standardı, 09/03/2017 tarih ve 30002 Sayılı Resmi Gazete.

Dağlı, H. 2009. “Sermaye Piyasası ve Portföy Analizi”, Derya Kitabevi, 3. Baskı, Trabzon.

Dağlı, H., H. Ayaydın ve K. Eyüboğlu. 2009. Kurumsal Yönetim Endeksi Performans Değerlendirmesi: Türkiye Örneği, Muhasebe ve Finansman Dergisi, S.48, ss.18-31.

Dinç, E. ve H. Abdioğlu. 2009. “İşletmelerde Kurumsal Yönetim Anlayışı ve Muhasebe Bilgi Sistem İlişkisi: İMKB–100 Şirketler Üzerine Ampirik Bir Araştırma” Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, ss. 157-183.

Doğan, A. 2018. “Bağımsız Denetimde Yeni Bir Yaklaşım: Kilit Denetim Konuları”, Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 20 (1), 65-89.

- Güredin, E. 2014. Denetim ve Güvence Hizmetleri SMMM ve YMM'lere Yönelik İlkeler ve Teknikler, Türkmen Kitabevi, 14. Baskı.
- Haftacı, V. 2014. Muhasebe Denetimi. (3.Baskı). Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- İşseveroğlu, G. 2019. "Bağımsız Denetim Raporunda Kilit Denetim Konuları: BİST Sigorta Şirketlerinin 2017-2018 Yılları Analizi", Muhasebe ve Finansman Dergisi, (84), ss. 49- 64
- Kamu Gözetim Kurumu (KGK), <http://www.kgk.gov.tr>
- Kavut, F. L. ve N. Güngör. 2018. "Bağımsız Denetimde Kilit Denetim Konuları: BİST-100 Şirketlerinin 2017 Yılı Analizi", Muhasebe Enstitüsü Dergisi.
- Sakarya, Ş. H.H. Yıldırım ve M. Yavuz. 2018. "Kurumsal Yönetim Endeksi ve Katılım 30 Endeksi ile BİST 50 Endeksi'nin Performanslarının Değerlendirilmesi", Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C.23, S.2, s.439-454
- Yanık, S. ve Karataş, M. 2017. "Denetim Raporlarının Geleceği: Yeni Düzenlemeler ve Ülke Uygulamaları", Muhasebe ve Finansman Dergisi,1-26.